

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/06/2022 17:23
Sayı: E-120.07-1024921
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ YILI
2022

Sayı : E-54045643-610-5363891

Konu : Soru Önergesi (7/61731)

7/61731

CE 143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/04/2021 tarihli ve 43452547-120.07-0993539 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'a ait 7/61731 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KİRİŞCİ
Bakan

Ek: Soru Önergesi (7/61731) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: CF18D5B9-E536-413B-84DE-EB2594FDAA96

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ

YÜKSEL

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'A AİT 7/61731
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi ve hasat durumu yakından takip edilmekte ve üreticilerimizi koruyacak her türlü tedbir ivedilikle alınmaktadır. Hububat üretiminde önemli yere sahip olan buğdayda son 10 yıllık üretimimiz 19-22,6 Milyon ton aralığında gerçekleşmiş, son 18 yılda ise verim yaklaşık %40 oranında artmıştır.

Ülkemiz, yıldan yıla artan buğdaya dayalı mamul madde ihracatı ile dünyanın önemli unlu mamuller ihracatçısı konumuna gelerek Ülke ekonomisine önemli bir gelir sağlamaktadır. 2021 yılında Türkiye un ihracatı 3 Milyon ton, makarna ihracatı 1,4 Milyon ton, bulgur ihracatı 238 Bin ton, ırmik ihracatı 102 Bin ton ve bisküvi ihracatı 566 Bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye un ihracatında dünyada 1'inci, makarna ihracatında ise 2'nci sırada yer almaktadır.

2021 yılında bir önceki yıla göre mamul madde ihracatı 3,2 Milyar dolara ulaşılmıştır. 2021 yılında 2,5 Milyar \$'lık buğday ithalatına karşılık, 3,2 Milyar \$'lık mamul madde ihracatı gerçekleştirilerek net 700 Milyon \$ dış ticaret fazlası elde edilmiştir.

2020 yılı ilkbahar döneminde COVID-19 salgını nedeniyle tarımsal üretimde devamlılığı sağlamak, amacıyla Bakanlığımız tarafından ivedi tedbirler hayata geçirilerek %75 Bakanlık, %25 çiftçi katkısı ile Yazlık Ekiliş Programı uygulanmıştır. Bu süreçte yerel kaynaklarında programa sağladığı kaynak ile yaklaşık 2 Milyon dekar alanda ekiliş yapılmıştır.

Programın devamında da 2021 yılında Ülke genelinde "Tarım Arazilerinin Kullanımın Etkinleştirilmesi Projesi" ile ekim planında bulunmayan veya nadas alanlarda, hububat, baklagiller ve yağlı tohumlu bitkilerin ekilmesini önceliklendirmek suretiyle tarımsal üretimin artırılması ve Ülke ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda belirli hibe oranları ile tohum temin edilerek ekim yapılmak üzere 2021 yılında yaklaşık 300 proje uygulanmış olup 2022 yılında da proje uygulamalarına devam edilmektedir.

Ayrıca, uygulanan Havza Bazlı Destekleme Modeli ile Ülkemiz için önemli olan tarımsal ürünlerde kendi kendine yeten planlı bir üretim hedeflenmiştir. Model kapsamında; Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önem arz eden, insan ve hayvan beslenmesi bakımından önemli 21 ürünün ekolojik ve ekonomik olarak yetiştirilmesi için en uygun tarım havzaları belirlenmiş ve desteklemeler buna göre şekillendirilmiştir.

Tarımsal üretim yapan üreticilerimize bitkisel üretimin en önemli girdilerinden olan mazot ve gübre destekleme ödemesi kapsamında 2002-2021 döneminde bugüne kadar toplam 28 Milyar TL mazot ve gübre desteği verilmiştir. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır. Gübrede %18 olan KDV 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. Bakanlığımızca Sertifikalandırılan tohumluk ve fidanların tesliminde %1 ile %8 olan KDV oranı hepsi için %1'e indirilmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Mevcut gübre destekleri 2020 üretim yılı için %100, 2021 üretim yılı için hububat grubunda %25 artırılmıştır. 2022 üretim yılı için ise tüm ürünlerin gübre desteği 2020 üretim yılına göre %100 artırılarak ödenecektir.

Bu kapsamda, 2002 yılında 1,8 Milyar lira olan tarımsal destek bütçesi her yıl artırılarak 2022 yılında 3,2 Milyar TL'lik Ek Girdi Desteği ile birlikte 29 Milyar TL'ye çıkarılmış, bitkisel üretim desteklerine ayrılan pay ise 17,3 Milyar lira olarak belirlenmiştir.

Bitkisel üretim destekleme ödemeleri kapsamında, 2002 yılından bugüne kadar toplam 130 Milyar TL'den fazla destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik gübre kullanımının artırılması için, ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize verilen dekara 10 TL gübre desteği ödemesi de %100 artışla dekara 20 TL olarak belirlenmiştir. 2020 yılında 18,77 Milyon TL ve 2021 yılında 79,6 Milyon TL organik ve organomineral gübre desteği ödemesi yapılmıştır. Bakanlığımızca uygulanan politikalar ile organik ve organomineral gübre kullanımı 2019 yılına göre %186 artış ile 666.054 ton olmuştur. Bu kapsamda, Ülkemizde organik gübre kullanımında önemli artışlar sağlanmıştır.

Mazot ve gübre destekleme ödemeleri her yıl ürün maliyet artışları dikkate alınarak güncellenmekte ve girdi maliyetleri önemli ölçüde düşürülmektedir. Ödemeler her yıl çiftçilerimizin en çok ihtiyaç duydukları zamanlar göz önünde bulundurularak belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Ayrıca yurt içi gübre arz güvenliğinin sağlanması adına; Ülkemizde hem gübre ihracatı hem de gübre hammaddeleri ihracatı kayda bağlanarak kısıtlanmıştır.

2022 yılında ise üretim maliyetlerindeki artış nedeniyle üreticilerimize, Ek Girdi Desteği olarak buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üretiminde dekara 50 TL ödeme yapılmıştır. Uygulama ile üreticilerimize; mazot, gübre, sertifikalı tohum ve ek 50 TL/da girdi desteği ile beraber dekara toplamda 116 TL ödenmiştir. Böylece hububat üreticilerimize 2022 yılında ödenecek girdi destekleri, toplamda geçen yıla göre %127 artırılmıştır.

TMO ekmeğin en önemli maliyet kalemlerinden biri olan unun fiyatlarını belirli bir seviyede tutmak üzere Eylül ayından itibaren Un Regülasyon Çalışması başlatmış, fırınlara uygun fiyatla un satış taahhüdü veren un sanayicilerine ekmeklik buğday satışı yapılmıştır.

TMO stoklarındaki buğdayları piyasaya uygun fiyatla sunmakta, sanayicimizin ihtiyacı olan buğday miktarının önemli bir kısmını karşılamaktadır.

Ayrıca, üretimde sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik kırmızı et, süt ve yem piyasası Bakanlığımızca güncel olarak takip edilmektedir. Bakanlığımız, bu konuda ilgili sektör temsilcileriyle sürekli temas halinde olup, kırmızı et ve süt için belirlenen paritenin, yetiştiricilerin aleyhine oluşması halinde gerekli tüm tedbirler alınacaktır.